

VYHLÁŠKA O PŘÍPUSTNÉ ÚROVNI ZNEČIŠŤOVÁNÍ A JEJÍM ZJIŠŤOVÁNÍ A O PROVEDENÍ NĚKTERÝCH DALŠÍCH USTANOVENÍ ZÁKONA O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Vyhláška č. 415/2012 Sb., ze dne 21. listopadu 2012

ve znění:

vyhl. č. 155/2014 Sb., vyhl. č. 406/2015 Sb., vyhl. č. 171/2016 Sb., vyhl. č. 452/2017 Sb.,
vyhl. č. 190/2018 Sb., vyhl. č. 216/2019 Sb., vyhl. č. 265/2022 Sb.

Ministerstvo životního prostředí stanoví podle § 4 odst. 9, § 6 odst. 9,
§ 12 odst. 8, § 16 odst. 10, § 17 odst. 7, § 18 odst. 4, § 32 odst. 8 a § 34
odst. 5 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění zákona
č. 369/2016 Sb. a zákona č. 172/2018 Sb., (dále jen „zákon“):

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

- (1) Tato vyhláška zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a stanovuje
- a) intervaly, způsob a podmínky zjišťování úrovně znečišťování měřením a výpočtem, způsob vyhodnocení výsledků zjišťování úrovně znečišťování a způsob zjišťování a vyhodnocení plnění tmavosti kouře,
 - b) obecné emisní limity, specifické emisní limity, způsob stanovení emisních limitů pro látky obtěžující zápachem, způsob výpočtu emisních stropů a technické podmínky provozu stacionárních zdrojů a způsob vyhodnocování jejich plnění,
 - c) způsob stanovení počtu provozních hodin,
 - d) požadavky na kvalitu paliv, požadavky na způsob prokazování jejich plnění a formát a rozsah ohlašování splnění těchto požadavků,
 - e) požadavky na výrobky s obsahem těkavých organických látek,
 - f) náležitosti provozní evidence a souhrnné provozní evidence, provozního řádu, odborného posudku, rozptylové studie, protokolu o jednorázovém měření emisí,

dokladu o kontrole technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, a rozsah údajů ohlašovaných odborně způsobilou osobou prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností,

- g) způsob uplatnění kompenzačních opatření a minimální hodnoty příspěvku stacionárního zdroje k úrovni znečištění,
- h) referenční finanční limit pro provedení kontroly technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění.

(2) Tato vyhláška byla oznámena v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů a pravidel pro služby informační společnosti, ve znění směrnice 98/48/ES.

- ¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění).
Směrnice Rady 1999/32/ES ze dne 26. dubna 1999 o snižování obsahu síry v některých kapalných palivech a o změně směrnice 93/12/EHS, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/33/ES, ze dne 6. července 2005, kterou se mění směrnice 1999/32/ES, pokud jde o obsah síry v lodních palivech.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/63/ES ze dne 20. prosince 1994 o omezování emisí těkavých organických sloučenin (VOC) vznikajících při skladování benzínu a při jeho distribuci od terminálů k čerpacím stanicím.
Směrnice Rady 1999/13/ES ze dne 11. března 1999 o omezování emisí těkavých organických látek vznikajících při užívání organických rozpouštědel při některých činnostech a v některých zařízeních.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/42/ES ze dne 21. dubna 2004 o omezování emisí těkavých organických sloučenin vznikajících při používání organických rozpouštědel v některých barvách a lácích a výrobcích pro opravy nátěru vozidel a o změně směrnice 1999/13/ES.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/76/ES ze dne 4. prosince 2000 o spalování odpadu.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/80/ES ze dne 23. října 2001 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší z velkých spalovacích zařízení.
Směrnice Rady 87/217/EHS ze dne 19. března 1987 o předcházení a omezování znečišťování životního prostředí azbestem.
Směrnice Rady 92/112/EHS ze dne 15. prosince 1992 o postupech ke sladování programů omezování a konečného vyloučení znečišťování způsobeného odpady z průmyslu oxidu titaničitého.
Směrnice Komise 2014/99/EU ze dne 21. října 2014, kterou se pro účely přizpůsobení technickému pokroku mění směrnice 2009/126/ES o etapě II rekuperace benzinových par při čerpání pohonných hmot do motorových vozidel na čerpacích stanicích.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/126/ES ze dne 21. října 2009 o etapě II rekuperace benzinových par při čerpání pohonných hmot do motorových vozidel na čerpacích stanicích.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2015/2193/EU ze dne 25. listopadu 2015 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení.

K § 1

Problematika ochrany vnějšího ovzduší a regulace emisí znečišťujících látek do ovzduší je významně regulována **předpisy Evropské unie**, zejména směrnicemi, jejichž

požadavky musí být do vnitrostátního práva zapracovány (takzvaně transponovány). Platí to i pro vyhlášku č. 415/2012 Sb., u níž je velká část požadavků, včetně konkrétních limitů a standardů, převzata ze směrnice Evropské unie. Výčet směrnic, které vyhláška č. 415/2012 Sb. transponuje, vyhláška vyjmenovává ve své poznámce pod čarou č. 1.

Z uvedených směrnic je třeba zmínit zejména **směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrováné prevenci a omezování znečištění)**, dále také jako „směrnice o průmyslových emisích“. Tato směrnice obsahuje komplexní požadavky na regulaci emisí z velkých průmyslových zařízení. Další směrnici, která je vyhláškou transponována, je **směrnice Evropského parlamentu a Rady 2015/2193/EU ze dne 25. listopadu 2015 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení**, dále jako „směrnice o středních spalovacích zařízeních“. Dále se jedná o směrnice regulující např. tyto oblasti: obsah síry v některých kapalných palivech, emise těkavých organických sloučenin (VOC) vznikajících při skladování distribuci benzínu, emise těkavých organických látek vznikajících při užívání organických rozpouštědel.

Vzhledem k tomu, že vyhláška je prováděcím právním předpisem, je třeba základní povinnosti hledat vždy v zákoně o ochraně ovzduší. Detaily zákonných povinností, zejména v podobě různých standardů, limitů, podrobných požadavků a způsobů jejich ověřování a vykazování, nalezneme pak ve vyhlášce. Ustanovení § 1 vymezuje **předmět úpravy** vyhlášky č. 415/2012 Sb., a to výčtem oblastí, které vyhláška reguluje:

- Interval, způsob a podmínky zjišťování úrovně znečišťování měřením a výpočtem, způsob vyhodnocení výsledků zjišťování úrovně znečišťování a způsob zjišťování a vyhodnocení plnění tmavosti kouře.
- Obecné emisní limity, specifické emisní limity, způsob stanovení emisních limitů pro látky obtěžující zápachem, způsob výpočtu emisních stropů a technické podmínky provozu stacionárních zdrojů a způsob vyhodnocování jejich plnění.
- Způsob stanovení počtu provozních hodin.
- Požadavky na kvalitu paliv, požadavky na způsob prokazování jejich plnění a formát a rozsah ohlašování splnění těchto požadavků.
- Požadavky na výrobky s obsahem těkavých organických látek.
- Náležitosti dokumentů vyžadovaných zákonem o ochraně ovzduší – provozní evidence a souhrnné provozní evidence, provozního řádu, odborného posudku, rozptylové studie, protokolu o jednorázovém měření emisí, dokladu o kontrole technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva.
- Způsob uplatnění kompenzačních opatření a minimální hodnoty příspěvku stacionárního zdroje k úrovni znečištění.
- Referenční finanční limit pro provedení kontroly technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva.

Aby se zamezilo vytváření technických překážek obchodu na vnitřním trhu Evropské unie, vytvořila Evropská komise informační systém o technických předpisech členských států, které se týkají mimo jiné průmyslových i zemědělských výrobků. Členské státy mají povinnost oznámit prostřednictvím tohoto informačního systému návrhy všech svých technických předpisů, a to ještě před jejich schválením. Tato povinnost pro ně vyplývá ze směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti. Evropská komise a ostatní členské státy se mohou k návrhům zasláním

členskými státy vyjádřit a požadovat odstranění úpravy, která by představovala technickou překážku obchodu na vnitřním trhu. Jak uvádí § 1 odst. 2, byla tímto způsobem zaslána k vyjádření i vyhláška č. 415/2012 Sb., a také její novely. Bližší informace k notifikacím technickým předpisům lze nalézt na stránkách Úřadu pro technickou normalizaci a zkušebnictví (<https://www.unmz.cz/mezinarodni-vztahy/ramcove-vztahy-eu/kontaktni-misto-98-34-r112/>, cit. 31. 12. 2021).

Související předpisy:

zák. o ochraně ovzduší

Související evropské předpisy:

směrnice o průmyslových emisích, – směrnice Evropského parlamentu a Rady 2015/2193/EU ze dne 25. listopadu 2015 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení, – směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti

Literatura:

Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (online). Dostupné z: <https://www.unmz.cz/mezinarodni-vztahy/ramcove-vztahy-eu/kontaktni-misto-98-34-r112/> (cit. 2021-31-12).

Odůvodnění k návrhu vyhlášky č. 415/2012 Sb.

Odůvodnění k návrhu vyhlášky č. 216/2019 Sb.

§ 2

Základní pojmy

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) **biomasou ke spalování ve stacionárních zdrojích produkt, který je tvořen z rostlinného materiálu pocházejícího ze zemědělství nebo lesnictví a který lze použít jako palivo za účelem získání jeho energetického obsahu, a dále následující odpad použitý jako palivo:**
 1. rostlinný odpad ze zemědělství nebo lesnictví,
 2. rostlinný odpad z potravinářského průmyslu, pokud se využije vyrobené teplo,
 3. rostlinný odpad z výroby čerstvé vlákniny a z výroby papíru z buničiny, pokud se spaluje v místě výroby a vzniklé teplo se využije,
 4. korkový odpad,
 5. dřevný odpad s výjimkou dřevného odpadu, který může obsahovat halogenované organické sloučeniny nebo těžké kovy v důsledku ošetření látkami na ochranu dřeva nebo nátěrovými hmotami, zahrnující především takovéto dřevné odpady pocházející ze stavebnictví a z demolic,
- b) emisním faktorem měrná výrobní emise typická pro určitou skupinu stacionárních zdrojů,
- c) měrnou výrobní emisí podíl hmotnosti znečišťující látky nebo stanovené skupiny látek vnášených ze stacionárního zdroje do ovzduší a vztažné veličiny,
- d) plynovým olejem jakékoliv kapalné palivo vyrobené z ropy s výjimkou lodního paliva⁵⁾ uvedené pod kódy 2710 19 25, 2710 19 29, 2710 19 47, 2710 19 48, 2710 20 17 nebo 2710 20 19 kombinované nomenklatury v příloze I nařízení Rady (EHS)

- č. 2658/873), nebo jakékoliv kapalné palivo s výjimkou lodního paliva⁵⁾, z něhož se při teplotě 250 °C vydestiluje s použitím metody podle určené technické normy podle zákona o technických požadavcích na výrobky²⁾ méně než 65 % objemových včetně ztrát a do teploty 350 °C se vydestiluje nejméně 85 % objemových včetně ztrát,
- e) těžkým topným olejem jakékoli kapalné palivo vyrobené z ropy s výjimkou lodního paliva⁵⁾ a plynového oleje uvedené pod kódy 2710 19 51 až 2710 19 68, 2710 20 31, 2710 20 35 nebo 2710 20 39 kombinované nomenklatury v příloze I nařízení Rady (EHS) č. 2658/873), které v důsledku svého destilačního rozmezí náleží do kategorie těžkých olejů určených k použití jako palivo, z něhož se při teplotě 250 °C vydestiluje s použitím metody podle určené technické normy podle zákona o technických požadavcích na výrobky²⁾ méně než 65 % objemových včetně ztrát; pokud není možno provést destilaci podle této metody, produkt je pokládán za těžký topný olej,
- f) oxidy dusíku (NOx) oxid dusnatý a oxid dusičitý vyjádřené jako oxid dusičitý.

²⁾ Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Vyhláška č. 312/2012 Sb., o stanovení požadavků na kvalitu paliv používaných pro vnitrozemská a námořní plavidla z hlediska ochrany ovzduší, ve znění vyhlášky č. 154/2014 Sb.

K § 2

Ustanovení § 2 vyhlášky č. 415/2012 Sb. vymezuje některé z **pojmu**, se kterými vyhláška pracuje. S ohledem na skutečnost, že vyhláška je prováděcím právním předpisem k zákonu č. o ochraně ovzduší, je řada pojmů používaných ve vyhlášce využívána, případně i definována, již v samotném zákoně o ochraně ovzduší. Zákon o ochraně ovzduší některé pojmy klíčové pro právní úpravu ochrany ovzduší definuje ve svém § 2. Při práci s vyhláškou č. 415/2012 Sb. je proto třeba vždy reflektovat i příslušná ustanovení zákona o ochraně ovzduší, včetně těch definičních.

K písm. a)

Definice biomasy vychází z čl. 3 směrnice o průmyslových emisích. Za **biomasu určenou ke spalování ve stacionárních zdrojích** se považují jednak veškeré produkty, které jsou tvořeny z rostlinného materiálu, který pochází ze zemědělství nebo z lesnictví. Tento produkt lze použít jako palivo za účelem získání jeho energetického obsahu.

Dále se za biomasu ke spalování ve stacionárních zdrojích považují také vyjmenované druhy rostlinného odpadu, pokud se využijí jako palivo:

1. Rostlinný odpad ze zemědělství nebo lesnictví.
2. Rostlinný odpad z potravinářského průmyslu, pokud se využije vyrobené teplo.
3. Rostlinný odpad z výroby čerstvé vlákniny a z výroby papíru z buničiny, podmínkou je, že se spaluje v místě výroby a vzniklé teplo se využije (tím se sníží dopady na životní prostředí související s jejich přepravou do jiného zařízení nebo na skládku, navíc se tyto odpady využijí namísto fosilních paliv nebo jiné biomasy).
4. Korkový odpad.
5. Dřevný odpad. Výjimkou však je odpad dřeva, které může obsahovat halogenované organické sloučeniny nebo těžké kovy, protože dřevo bylo impregnováno nebo ošetřeno látkami pro povrchovou úpravu (zejména to je odpad dřeva ze stavebnictví, z demolic nebo železniční pražce).

K písm. b)

Emisní faktor vyjadřuje měrnou výrobní emisi, která je typická pro určitou skupinu stacionárních zdrojů. Emisní faktory slouží podle § 12 odst. 1 písm. b) vyhl. č. 415/2012 Sb. k výpočtu emisí pro účely zjišťování úrovně znečišťování ze stacionárního zdroje. Jedná se o případy, kdy je provozovatel stacionárního zdroje v souladu s § 6 odst. 2 zák. o ochraně ovzduší oprávněn zjišťovat úroveň znečišťování výpočtem místo měřením. Takto vypočtené emise se pak využijí k vykazování emisí a k výpočtu poplatku za znečišťování. Předmětem poplatku za znečišťování jsou totiž podle § 15 odst. 2 zák. o ochraně ovzduší znečišťující látky, které jsou vypouštěné stacionárním zdrojem a pro které má provozovatel povinnost zjišťovat úroveň znečišťování podle § 6 odst. 1 písm. a) citovaného zákona.

K písm. c)

Pojem **měrná výrobní emise** je vymezen jako podíl hmotnosti znečišťující látky nebo stanovené skupiny látek vnášených ze stacionárního zdroje do ovzduší a vztážné veličiny. Vztážnou veličinou může být např. spotřebované palivo nebo vyrobené produkty. Zatímco emisní faktory se používají tam, kde se vůbec neprovádí měření emisí, měrná výrobní emise je specifický emisní faktor pro konkrétní stacionární zdroj a tento emisní faktor je zjištěn jednorázovým měřením emisí.

K písm. d)

Plynový olej je definován jako jakékoliv kapalné palivo vyrobené z ropy (s výjimkou lodního paliva) uvedené pod kódy 2710 19 25, 2710 19 29, 2710 19 47, 2710 19 48, 2710 20 17 nebo 2710 20 19 kombinované nomenklatury v příloze I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku. Dále se za plynový olej považuje také jakékoliv kapalné palivo (s výjimkou lodního paliva), z něhož se při teplotě 250 °C vydestiluje s použitím metody podle určené technické normy (seznam určených norem k vyhlášce č. 415/2012 Sb. je dostupný online na stránkách ÚNMZ z: http://www.sgpstandard.cz/editor/unmz/?u=tech_poz/tech_poz/cr/pp_cr/ovzdusi/un_415_2012.htm, cit. 31. 12. 2021) méně než 65 % objemových včetně ztrát a do teploty 350 °C se vydestiluje nejméně 85 % objemových včetně ztrát.

Plynovým olejem naopak není lodní palivo, které je vymezeno v § 2 písm. a) vyhl. č. 312/2012 Sb., o stanovení požadavků na kvalitu paliv používaných pro vnitrozemská a námořní plavidla z hlediska ochrany ovzduší, ve znění vyhlášky č. 154/2014 Sb.

K písm. e)

Těžkým topným olejem se pro účely vyhlášky rozumí jakékoli kapalné palivo vyrobené z ropy (s výjimkou lodního paliva a také plynového oleje), které je uvedeno pod kódy 2710 19 51 až 2710 19 68, 2710 20 31, 2710 20 35 nebo 2710 20 39 kombinované nomenklatury v příloze I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87. Jedná se o kapalné palivo, které v důsledku svého destilačního rozmezí náleží do kategorie těžkých olejů určených k použití jako palivo, z něhož se při teplotě 250 °C vydestiluje s použitím metody podle určené technické normy (seznam určených norem k vyhlášce č. 415/2012 Sb. je dostupný online na stránkách ÚNMZ na http://www.sgpstandard.cz/editor/unmz/?u=tech_poz/tech_poz/cr/pp_cr/ovzdusi/un_415_2012.htm, cit. 31. 12. 2021) méně než 65 % objemových včetně ztrát. Pokud není možno provést destilaci podle této metody, produkt je pokládán za těžký topný olej.

K písm. f)

Pro účely vyhlášky jsou **oxidy dusíku (NO_x)** vymezeny jako oxid dusnatý a oxid dusičitý vyjádřené jako oxid dusičitý.

Související předpisy:

zák. o ochraně ovzduší

Související evropské předpisy:

směrnice o průmyslových emisích, – směrnice Evropského parlamentu a Rady 2015/2193/EU ze dne 25. listopadu 2015 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení, – nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku

Literatura:

Seznam určených norem k vyhlášce č. 415/2012 Sb. *Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví*. Dostupný z: ndard.cz/editor/unmz/?u=tech_poz/tech_poz/cr/pp_cr/ovzdusi/un_415_2012.htm [cit. 2021-31-12].

Odůvodnění k návrhu vyhlášky č. 415/2012 Sb.

Odůvodnění k návrhu vyhlášky č. 155/2014 Sb.

Odůvodnění k návrhu vyhlášky č. 216/2019 Sb.